

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O SLOBODNIM ZONAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, april 2018. godine

ZAKON O SLOBODNIM ZONAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom, u skladu sa Zakonom o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 99/09), (u daljnjem tekstu: Zakon BiH) utvrđuju se uslovi za davanje saglasnosti o opravdanosti određivanja dijela carinske teritorije kao slobodne zone u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH), rad slobodne zone ili zone u njenom sastavu (u daljem tekstu: zona), djelatnosti koje se mogu obavljati u zoni, uslovi za obavljanje tih djelatnosti i uslovi za prestanak rada zone. Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona BiH.

Član 2.

Zona obuhvaća dio carinske teritorije u Federaciji BiH koji je posebno ograđen i označen u kojem se obavljaju djelatnosti uz posebne uslove utvrđene Zakonom o carinskoj politici BiH i Zakonom BiH.

II. OSNIVANJE I RAD SLOBODNIH ZONA

Član 3.

- (1) Zona se osniva na području mjesta koja imaju pomorsku ili riječnu luku, ili aerodrom, a koji su otvoreni za međunarodni promet, ili uz magistralni put, odnosno magistralnu željezničku prugu i na drugim mjestima gdje postoje uslovi za rad zone.
- (2) Područje zone se određuje u skladu sa Zakonom BiH. Saglasnost o opravdanosti određivanja dijela carinske teritorije kao slobodne zone u Federaciji BiH daje Vlada Federacije BiH.
- (3) Područje zone je zemljište koje je određeno katastarskim parcelama i površinom iskazanom u odgovarajućim mjernim jedinicama.

Član 4.

- (1) Zonu mogu osnovati domaća i strana pravna i fizička lica (u daljem tekstu: osnivači zone).
- (2) Pod osnivanjem zone, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se postupak donošenja akta o osnivanju zone i osnivanje privrednog društva za upravljanje zonom.

Član 5.

Zahtjev za davanje saglasnosti o opravdanosti određivanja dijela carinske teritorije kao slobodne zone privredno društvo za upravljanje zonom podnosi Vladi Federacije BiH putem Federalnog ministarstva trgovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Član 6.

- (1) Zahtjev iz člana 5. ovog zakona sadrži:
- a) naziv, adresu sjedišta i ID broj privrednog društva za upravljanje zonom;
 - b) naziv zone i područje zone sa definisanim granicama;
 - c) podatke o osnivačkom kapitalu privrednog društva za upravljanje zonom;

- d) elaborat o postojanju ekonomske opravdanosti za određivanje područja zone sa posebnim osvrtom na procjenu stranih ulaganja, procjenu očekivanih efekata, a naročito u pogledu proizvodnje robe i pružanju usluga, vrijednosti robe koja će se izvoziti iz zone u periodu od 12 mjeseci, zapošljavanja i transfera savremenih tehnologija, uz navođenje djelatnosti koje će se obavljati u zoni;
- e) druge podatke koje podnositelj zahtjeva smatra bitnim za donošenje odluke.

(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana prilažu se sljedeći dokazi:

- a) osnivački akt privrednog društva za upravljanje zonom;
- b) izvod iz registra u kojem je privredno društvo za upravljanje zonom registrovano;
- c) dokaz da osnivači zone ili privredno društvo za upravljanje zonom imaju pravo vlasništva, odnosno zakupa ili pravo korištenja zemljišta na kome se određuje područje zone;
- d) dokaz da će se osigurati prostorni, građevinski, energetski, organizacioni i tehnički uslovi, uslovi u pogledu zaštite životne sredine, i drugi uslovi za obavljanje djelatnosti u zoni;
- e) mišljenje organa lokalne samouprave o usaglašenosti područja zone sa planom prostornog uređenja.

Ako organ lokalne samouprave usvoji mjere za poticaj razvoja zone, uz zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosi se i odluka organa lokalne samouprave o tome.

Član 7.

(1) Vlada Federacije BiH na obrazložen prijedlog Ministarstva, koji će naročito sadržavati mišljenje o ekonomskoj opravdanosti, usaglašenosti sa planom prostornog uređenja i mišljenje o zaštiti životne sredine daje saglasnost iz člana 3. stav (2) u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(2) Određivanja dijela carinske teritorije kao zone je ekonomski opravdano ako se na temelju priloženog elaborata i drugih priloženih dokaza može ocijeniti da će se postići pozitivni efekti u pogledu privlačenja stranog kapitala, proizvodnje robe i pružanja usluga, zapošljavanja i transfera savremenih tehnologija, te da će vrijednost robe koja se izvozi iz zone preći najmanje 50% od ukupne vrijednosti proizvedene robe koja napušta slobodnu zonu u periodu od 12 mjeseci.

Član 8.

Na promjenu granica zone primjenjuju se odredbe ovog zakona o davanju saglasnosti o opravdanosti određivanja dijela carinske teritorije kao slobodne zone.

Član 9.

(1) Zonom upravlja privredno društvo registrovano za upravljanje zonom.

(2) Privredno društvo za upravljanje zonom utvrđuje organizacione i tehničke uslove za obavljanje djelatnosti u zoni.

(3) Aktom iz stava (2) ovoga člana uređuje se radno vrijeme zone, kretanje lica i robe u zoni, obaveze privrednog društva za upravljanje zonom u vezi osiguranja prostornih, tehničkih i organizacionih uslova korištenja zone, mjere zaštite na radu u zoni i mjere zaštite životne sredine, prava i obaveze korisnika zone u odnosu na osnivača zone i sl.

(4) Privredno društvo za upravljanje zonom zaključuje ugovor sa korisnikom zone o međusobnim pravima i obavezama, koji sadrže elemente iz akta iz stava (2) ovog člana.

Član 10.

(1) Korisnik zone može biti osnivač zone, privredno društvo za upravljanje zonom, kao i druga domaća i strana pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u zoni. (u daljnjem tekstu: korisnik).

(2) Korisnik može, u skladu sa ovim zakonom i ugovorom sa privrednim društvom za upravljanje zonom, u zoni obavljati sve proizvodne, trgovinske i uslužne djelatnosti, u skladu sa propisima.

(3) Korisnik je dužan da vodi knjigovodstvo za poslovanje u slobodnoj zoni ili odvojeno knjigovodstvo za dio svog poslovanja koje obavlja u slobodnoj zoni.

(4) Obavljanjem djelatnosti i pružanjem usluga u zoni ne smije se ugrožavati životna sredina, zdravlje ljudi, materijalna dobra i sigurnost zemlje.

Član 11.

U zoni se mogu osnivati banke i druge finansijske organizacije, organizacije za poslove osiguranja i reosiguranja, kao i filijale strane banke i organizacije za poslove osiguranja i reosiguranja, saglasno posebnim propisima kojima se uređuju bankarsko poslovanje i poslovi osiguranja i reosiguranja.

Član 12.

Ulaganje kapitala na području zone, transfer dobiti i retransfer uloga su slobodni.

Član 13.

(1) Cijene roba i usluga u zoni, kao i cijene zakupa zemljišta i poslovnog prostora u zoni mogu se iskazivati i naplaćivati u stranoj valuti.

(2) Plaćanje i naplaćivanje u zoni između korisnika zone, između korisnika zone i društva za upravljanje zonom i u poslovanju sa inostranstvom vrši se u skladu sa propisima o finansijskom i deviznom poslovanju.

Član 14.

(1) Korisnik slobodne zone vrši plaćanje poreza i doprinosa u skladu sa propisima koji uređuju ovu materiju u Bosni i Hercegovini i u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Korisnik slobodne zone može imati poreske olakšice u skladu sa propisima koji uređuju ovu materiju.

Član 15.

(1) Na unos domaćih dobara u zonu radi njene krajnje upotrebe primjenjuju se mjere vezane za izvoz robe sa carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(2) Na promet dobara i usluga unutar slobodne zone, kao i na isporuku dobara i usluga iz slobodne zone, primjenjuju se poreske olakšice utvrđene propisima koji uređuju porez na dodatu vrijednost (PDV) u Bosni i Hercegovini.

(3) Promet dobara i usluga unutar zone između korisnika zone je slobodan.

Član 16.

Radni odnosi između zaposlenih i poslodavaca (korisnika) u zoni uređuju se ugovorom o radu, u skladu sa propisima koji uređuju rad i radne odnose.

Član 17.

(1) Privredno društvo za upravljanje zonom dužno je u roku od 90 dana po isteku kalendarske godine dostaviti Ministarstvu izvještaj o poslovanju u zoni. Korisnik zone dužan je u roku od 60 dana po isteku kalendarske godine dostaviti privrednom društvu za upravljanje zonom podatke o svom poslovanju radi pripreme izvještaja.

(2) Izvještaj o poslovanju u zoni sadrži sljedeće podatke:

- a) prihod gospodarskog društva za upravljanje zonom;
 - b) broj korisnika i djelatnost koju obavljaju;
 - c) ukupnu vrijednost proizvedene robe i pruženih usluga u zoni ;
 - d) ukupan obim uvoza i izvoza u zoni;
 - e) iznos uloga stranog kapitala;
 - f) broj osoba zaposlenih kod gospodarskog društva za upravljanje zonom i broj osoba zaposlenih kod korisnika.
- (3) Ministarstvo podnosi Vladi Federacije BiH izvještaj o poslovanju zona u Federaciji BiH u prethodnoj godini, najkasnije do 31.maja tekuće godine.

III. KAZNENE ODREDBE

Član 18.

- (1) Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona vrši federalna i kantonalna inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti.

Član 19.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo za upravljanje zonom ako u propisanom roku Ministarstvu ne dostavi izvještaj o poslovanju u zoni (član 17. stav. (1));
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice privrednog društva za upravljanje zonom novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 KM.

Član 20.

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj korisnik, pravno lice:
 - a) ako privrednom društvu za upravljanje zonom ne dostavi podatke o svom poslovanju u propisanom roku (član 17. stav 1);
 - b) ako obavljanjem djelatnosti u zoni ugrožava životnu sredinu (član 10. stav (3));
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se korisnik, fizičko lice novčanom kaznom od 500,00 do 5.000,00 KM.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o slobodnim zonama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/95, 37/04 i 43/04).

Član 22.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o slobodnim zonama sadržan je u članu III.1.tačka b) koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIC i CVI, i članu IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje ekonomske politike uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou, a Parlament Federacije BiH, uz ostale nadležnosti utvrđene Ustavom, nadležan za donošenje zakona u vršenju funkcija federalne vlasti.

II. Razlozi za donošenje zakona

Zakon o slobodnim zonama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH,“ br. 2/95, 37/04 i 43/04), donesen u osnovnom tekstu 1995. godine, propisuje uspostavu, funkcionisanje i prestanak rada slobodnih zona u Federaciji BiH. Ovim zakonom, između ostalog, regulisana su i prava i obaveze osnivača i korisnika slobodnih zona u vezi carinskih procedura i plaćanja, odnosno oslobađanja od plaćanja carina.

Osnovni razlozi za donošenje novog Zakona o slobodnim zonama je potreba usklađivanja i uređenja ove oblasti sa Zakonom o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 99/09).

U skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine carinska politika je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. Kako režim slobodnih zona u Bosni i Hercegovini predstavlja dio carinske politike, za isti su relevantni zakoni i podzakonski akti doneseni na državnom nivou.

Relevantni propisi u Bosni i Hercegovini koji imaju uticaj na osnivanje i poslovanje slobodnih zona su :

- Zakon o slobodnim zonama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 99/09),
- Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br.: 57/04,51/06, 93/08, 54/10, 76/11)
- Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/15)
- Odluka o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br.: 63a/04,60/06 i 57/08)
- Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br.:44/03, 52/04, 32/07, 34/07, 4/08 i 49/09)
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 09/05)

Nakon usporedne analize relevantnih zakona utvrđeno je da preko 70% odredaba federalnog Zakona treba brisati, jer je materija koju one uređuju u isključivoj nadležnosti Bosne i Hercegovine, dok preostale odredbe treba izmijeniti, odnosno razraditi u okviru nadležnosti Federacije BiH u ovoj oblasti.

Zbog navedenog, potrebno je izraditi novi Zakon o slobodnim zonama, čijim odredbama bi se, u skladu sa nadležnostima entiteta u ovoj oblasti omogućilo provođenje politika razvoja i funkcionisanja slobodnih zona u Federaciji BiH i usklađivanje regulative slobodnih zona sa politikama promocije stranih investicija, promocije izvoza i otvaranja novih radnih mjesta.

III. Obrazloženje predloženih rješenja

Članom 1. Zakona uređuje se predmet uređenja u skladu sa nadležnostima Federacije BiH, a u ostalom dijelu upućuje na primjenu Zakona na nivou Bosne i Hercegovine.

U čl. 2.,3. i 4. daje se definicija slobodne zone, određuju mjesta na kojim se zona može osnovati i određuje da osnivači zone mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica.

Članovima 5 do 8. Zakona uređuje se sadržaj zahtjeva i postupak za davanje saglasnosti Vlade Federacije BiH o opravdanosti određivanja dijela carinske teritorije kao slobodne zone.

Članom 9. Zakona određuje se da zonom upravlja privredno društvo registrovano za upravljanje zonom, koje utvrđuje organizacione i tehničke uslove za obavljanje djelatnosti u zoni.

Članom 10. određuje se tko može biti korisnik slobodne zone i djelatnosti koje se mogu obavljati u zoni, što je usklađeno sa zakonom BiH.

Članom 11. uređena je mogućnost osnivanja banke i druge finansijske organizacije i organizacije za poslove osiguranja i reosiguranja na području zone, saglasno posebnim propisima kojima se uređuju bankarsko poslovanje i poslovi osiguranja i reosiguranja.

Članom 12. propisuje se da su ulaganje kapitala na području zone, transfer dobiti i retransfer uloga slobodni.

Članom 13. uređeno je da se cijene roba i usluga u zoni mogu iskazivati i naplaćivati u stranoj valuti i da se plaćanje i naplaćivanje u zoni između korisnika zone, između korisnika zone i društva za upravljanje zonom i u poslovanju sa inostranstvom vrši u skladu sa propisima o finansijskom i deviznom poslovanju.

Članom 14. za korisnike slobodne zone propisuje obavezu plaćanja poreza i doprinosa utvrđenih propisima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

Članom 15. određena je primjena poreskih olakšica utvrđenih propisima u oblasti poreza na dodatu vrijednost (PDV-a) Bosne i Hercegovine na unos dobara i pružanje usluga u slobodnoj zoni, kao i kod isporuke dobara i usluga iz slobodne zone, te da je promet dobara i usluga unutar zone između korisnika zone slobodan.

Članom 16. određeno je da se radni odnosi između zaposlenih i poslodavaca (korisnika) u zoni uređuju u skladu sa propisima koji uređuju rad i radne odnose.

Članom 17. propisuje se obaveza privrednog društva za upravljanje zonom da dostavlja godišnje izvještaj Ministarstvu i određuju obavezni podaci koje izvještaj sadrži. Istim članom se obavezuje Ministarstvo da podnosi Vladi Federacije BiH jednom godišnje izvještaj o poslovanju zona u Federaciji BiH.

Članom 18. određeni su organi koji vrše nadzor nad provođenjem odredaba zakona.

Čl.19. i 20. propisani su prekršaji i utvrđena visina novčanih kazni za te prekršaje.

Čl.21. i 22. utvrđuje se dan prestanka važenja ranijeg Zakona i dan stupanja na snagu ovog zakona.

IV. Usklađenost s propisima EU

Nacrt ovog zakona nije usklađen sa propisima EU. Nacrt je usklađen sa Zakonom o slobodnim zonama BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 99/09).

V. Finansijska sredstva

Za provođenje Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.